



Grønland Menighet

Den norske kirke

dok 1105

Lodeob109 27.12.06

Ki-501

Kultur- og kirkedepartementet
Kirkeavdelingen
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

Oslo, 22.12.06

Høringsuttalelse Høring - NOU 2006: 2 Staten og Den norske kirke

Vedlagt er høringsuttalelse, utdrag fra protokoll og utfyllt spørreskjema.

For Grønland Menighetsråd

Dag Standal, sekretær

GRØNLAND MENIGHETSRAAD

Utdrag fra PROTOKOLL 07-06 Menighetsrådsmøte 9.oktober 2006 i Grønland Kirke

Tilstede: Jan Edvard Næss, Ragnhild Rein Bore, Tor Kjetil Edland, Kristin Skagen og Sunnvia Gylver.

Varamedlemmer til stede: Berit Breirem og Erik Gundersen(sak 71-73 og sak 78)

Forfall: Alvhild Bjørnstad, Hanna Barth Hake, Toril Merete Sønsterud, Øystein Brekke og Johan Kvarving Vik.

Ansatte: Dag Standal, menighetsforvalter

Sak 74/06 Høringssvar stat – kirke
Ragnhild R. Bore orienterte. Høringssvaret tillegges protokoll som protokollvedlegg.

Vedtak: Et flertall i Grønland menighetsråd går inn for skille stat – kirke, 4 stemmer mot et mindretall som ønsker å beholde statskirken, 3 stemmer. Høringssvaret enstemmig vedtatt.

Vedlegg: Høringsuttalelsen fra Grønland menighetsråd

Oslo, 12.10.2006

Dag Standal
Sekretær Grønland menighetsråd

Staten må ha en aktiv livssynspolitik!

- Høringsuttalelse om forholdet stat-kirke fra Grønland menighetsråd

Flertallet ønsker en selvstendig folkekirke

Et knapt flertall av Grønland menighetsråd går inn for Gjønnnes-utvalgets modell 3, det vil si et skille mellom stat og kirke, en selvstendig folkekirke. Begrunnelsen for dette er hovedsakelig prinsipiell:

- Det må være likebehandling av ulike tros- og livssynssamfunn i en moderne demokratisk stat.
- Det er en stadig større religiøs pluralisme i det norske samfunn samtidig som medlemskap i den norske kirke er synkende. På sikt vil en statskirkeordning være uholdbar.
- Det er uklart hva alternativ 2, med en egen kirkelov, vil innebære i praksis. Vi vil ikke prinsipielt avvise en slik lovforankring, men at det i så tilfelle er viktig at den er kort og konsis.
- Et kirkesamfunn må utnevne egne biskoper.

Medlemskap i dagens norske kirke bør videreføres i en fristilt kirke. Folk må aktivt melde seg ut.

Statskirkeordningen veier opp for demokratisk underskudd i DnK

Et mindretall av Grønland menighetsråd går inn for at Den norske kirke fortsatt skal være en statskirke, men med en rekke reformer. Så lenge det er full religionsfrihet i Norge, er det ikke prinsipielt vanskelig å forsvare statskirkeordningen, med unntak av Grunnlovsbestemmelsen som sier at foreldre må oppdra sine barn i den kristne tro. Statskirken har lange tradisjoner i Norge, og fremdeles er 84 prosent av befolkningen medlemmer. Det er ikke noe folkekrav om endrede relasjoner, initiativet til debatten har primært kommet fra kristne ledere og politikere. Den viktigste begrunnelsen, utover de kulturhistoriske, for å beholde statskirken, er:

- En forsvinnende liten andel av folkekirkens medlemmer deltar i kirkelige valg. De valgte kirkelige organ har derfor liten demokratisk legitimitet og gjenspeiler kun den lille delen av kirkemedlemmene som er aktive kirkegjengere. Gjennom statskirkeordningen sikrer man at "den stille majoritet" får sine interesser ivaretatt gjennom folkevalgte politikere.
- Statskirken er et kirkesamfunn både for de aktive og de som ikke ønsker å være aktive, men som kun ønsker en kristen ramme rundt livets store begivenheter. Det finnes en rekke frikirkealternativer for dem som ønsker å være medlem av et kirkesamfunn som hovedsakelig bare består av aktive kristne. Statskirken er i så måte unik.

Staten må ta et religionspolitisk ansvar

Uansett hvilken modell, eller kirkeordning, som blir resultatet av prosessen som nå er i gang, mener Grønland menighetsråd at det er viktig at staten har en aktiv religionspolitikk. Med det mener vi at:

- Staten bør sørge for at det gis livssynsundervisning i den offentlige skole.
- Staten bør sørge for at det finnes offentlige utdanningstilbud som utdanner ledere/ansatte i livssynssamfunn, jmf. prester og imamer.

- Staten bør tillate og støtte, at de statlige institusjoner som ønsker det, kan knytte til seg/ansette prester, imamer, rabbinere og andre religiøse ledere, jmf. sykehusprester/-imamer og fengselsprester.
- Staten må ikke være sekulær, forstått slik at innbyggerne må kunne uttrykke sin religiøse tilhørighet i form av hodeplagg, kors, klesdrakt etc. på offentlige arenaer som skole, universitet, i statlige og kommunale jobber osv.
- Et stort flertall av Grønland menighetsråd mener at Grunnloven bør inneholde en paragraf som sier at den norske stat bygger på kristne-humanistiske verdier.

Offentlig finansiering av tros- og livssynssamfunn

I forlengelse av dette mener vi at staten bør finansiere tros- og livssynssamfunn over skatteseddelen. Vi mener for det første at det er prinsipielt galt at folk skal kunne velge hva de gir penger til når de betaler skatt. Ingen bør gis valget om ens skatte kroner skal brukes til militære formål, u-hjelp, fotball eller trossamfunn. Vi velger et storting til å ta disse beslutningene for oss.

For det andre mener vi at det er riktig at stat og kommune fortsatt tar det økonomiske hovedansvaret for Den norske kirke, av følgende årsaker:

- Religionsutøvelse er viktig for en stor del av befolkningen.
- Staten må ta ansvar for kulturhistoriske og antikvariske verdier knyttet til kirkebygg.
- Den norske kirke (og andre livssynssamfunn) driver en rekke samfunnsnyttige aktiviteter innenfor diakoni, ungdomsarbeid, kunst- og kulturarbeid etc.
- Den norske kirke skaper for mange en høytidelig og vakker ramme rundt viktige begivenheter i folks liv: dåp, konfirmasjon, bryllup og begravelse.

Vitalt med demokrati i kirka!

Grønland menighetsråd ser det som vitalt at flere av kirkens medlemmer deltar aktivt i kirkas demokratiske prosesser – dette haster! Valgdeltakelsen ved kirkelige valg, uansett om kirken er fristilt eller fortsatt statskirke, må opp! Eksempelvis ser vi for oss at alle må få demokratiske rettigheter i den menighet de ønsker, ikke nødvendigvis i den de geografisk tilhører. Det bør bli direktevalg til bispedømmeråd og Kirkemøtet, og det må bli lettere å delta ved kirkelige valg.

Uansett hvilken modell som velges, er det viktig for Grønland menighetsråd at:

- Den norske kirke skal være landsomfattende og dåpen skal være eneste medlemskriterium.

Staten og Den norske kirke – Spørsmål til høringsinstansene

Navn på høringsinstans:

Type høringsinstans

- Kommune
- Menighetsråd/kirkelig fellesråd/bispedømmeråd
- Prost/biskop
- Tros- eller livssynssamfunn utenfor Den norske kirke
- Frivillig organisasjon innenfor Den norske kirke
- Annen offentlig instans
- Annen privat instans

1. Hvilke overordnede prinsipper bør ligge til grunn for tros- og livssynspolitikken?

Svar: Se høringsuttalelsen

2. Den norske kirke som statskirke:

- Bør fortsette
- Bør avvikles
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

3. I hvilken lov bør Den norske kirke være forankret?

- Grunnloven
- Egen kirkelov vedtatt av Stortinget
- Lov om trossamfunn
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

4. Hvordan bør Den norske kirke finansieres?

- Gjennom medlemsavgift
- Medlemsavgift med noe støtte fra det offentlige
- Støtte fra det offentlige og med noe medlemsavgift
- Offentlig finansiering uten medlemsavgift
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

5. Hvordan bør valgordningene og demokratiet være dersom statskirkeordningen avvikles?

- Valgordningene bør være som i dag
- Øke bruken av direkte valg til kirkens besluttsende organer

Vet ikke / ønsker ikke å svare

Eventuelle andre ordninger:

6. Dersom statskirkeordningen avvikles, hva bør i så fall stå i § 2 (eller i en annen paragraf) i Grunnloven i tillegg til prinsippet om religionsfrihet?

(Her kan du/dere sette kryss på ett eller flere alternativer)

- Ingen tillegg
 De politiske prinsipper som statsforfatningen bygger på; så som demokrati, rettstaten og menneskerettighetene
 Det kristne og humanistiske verdigrunnet
 Det humanistiske verdigrunnet
 At Den norske kirke er en evangelisk-luthersk kirke
 Vet ikke / ønsker ikke å svare

Eventuelt annet:

7. Hvem bør ha ansvaret for gravferdsforvaltningen?

- Den lokale kirke (menighetsråd eller kirkelig fellesråd)
 Kommunen
 Vet ikke / ønsker ikke å svare

8. Hvem bør eie og forvalte kirkebyggene?

- Den lokale kirke bør eie kirkebyggene og ha det økonomiske ansvaret
 Den lokale kirke bør eie kirkebyggene, og kommunen bør ha det økonomiske ansvaret
 Kommunen bør eie kirkebyggene og ha det økonomiske ansvaret
 Vet ikke / ønsker ikke å svare